

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/59/2018
Identifikačné číslo spisu: 3114200764
Dátum vydania rozhodnutia: 06.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ladislav Górasz
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3114200764.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu X.. S. Ď., bývajúceho v T. T., J. X, zastúpeného doc. JUDr. Štefanom Kočanom, PhD., advokátom so sídlom v Piešťanoch, Nitrianska 5, proti žalovanému Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, so sídlom v Trenčíne, M. R. Štefánika 20, o určenie, že žalovaný porušil zásady rovnakého zaobchádzania a iné, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. 18C/12/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 27. septembra 2017 sp.zn. 17Co/421/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1.Okresný súd Trenčín rozsudkom z 20. júna 2016 č.k. 18C/12/2014-479 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd určil, že: „Odporca počas výkonu funkcie kolízneho opatrovníka opakovane a zámerne porušoval zákon č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní tým, že vydával rozhodnutia iba na základe toho, že mal. D. S. Ď. je občan s malými právami, t.j. odporca mal. diskriminoval na základe veku, že navrhovateľ (otec dieťaťa) je rodič mužského pohlavia, t.j. odporca diskriminoval navrhovateľa na základe pohlavia. Uvedeným konaním odporca počas výkonu funkcie kolízneho opatrovníka mal. D. S. Ď. poškodzoval práva účastníkov konania vo veci rozhodovania súdu o úprave práv a povinností mal. D. S. Ď.“, ďalej aby určil, že: „ÚPSVaR Trenčín, vo funkcii kolízneho opatrovníka mal. D. S. Ď. tým, že v roku 2014 odmietol sprístupniť spisovú zložku mal. D. S. Ď., ktorú o mal. D. S. Ď. vedie vo veci starostlivosti súdu o mal. D. S. Ď., mal. D. S. Ď. a jeho otcovi X.. S. Ď., sa tým dopustil priamej diskriminácie mal. D. S. Ď. na základe veku a priamej diskriminácie X.. S. Ď. na základe pohlavia“ a naostatok, aby určil, že: „ÚPSVaR Trenčín po celú dobu výkonu funkcie kolízneho opatrovníka mal. D. S. Ď. tým, že mal. bráni v prístupe k procesom odvolania, námietky alebo sťažnosti sa dopustil priamej a nepriamej diskriminácie X.. S. Ď.“ Súd prvej inštancie tak rozhodol majúc za to, že nebolo preukázané také konanie žalovaného, ktorým by žalobcu priamo či nepriamo diskriminoval na základe pohlavia. Zo

spisovú dokumentáciu žalovaného ohľadne maloletého dieťaťa a svojvoľne zamietli jeho návrh na vykonanie dôkazu. Podľa jeho názoru súdy nedostatočne zistili skutkový stav veci, keď sa pri vyhodnotení rozhodnutia najvyššieho súdu z 20.marca 2014 sp.zn. 8SŽi/16/2013 úmyselne zamerali len na zamietnutie prístupu matky k spisovej zložke žalovaného. Za nepreskúmateľné považoval žalobca odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v časti žaloby týkajúcej sa jeho ochrany pred diskrimináciou spočívajúcej v tom, že žalovaný bránil maloletému v prístupe k procesom odvolania, námietky či sťažnosti zamietnutia žaloby v diskriminácii pre nedostatok veku nakoľko súdy neoznačili konkrétne konanie, v ktorom otec podal odvolanie a maloletý mal prístup k súdu prostredníctvom otca.

4.Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu nevyjadril.

5.Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C.s.p.) rozhodnutia uvádza:

6.Najvyšší súd už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/209/2015, 3Cdo/308/2016, 5Cdo/255/2014) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred civilným súdom, vrátane dovolacieho konania (m. m. I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 3Cdo/42/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 8Cdo/99/2017).

7.Aj za účinnosti Civilného sporového poriadku treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je ani podľa novej právnej úpravy „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/92/2012).

8.O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp.zn.1Cdo/26/2017, 2Cdo/154/2017, 3Cdo/42/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/163/2017, 8Cdo/73/2017).

9.Prípustnosť dovolania sa v novej právnej úprave v porovnaní s úpravou účinnou do 30. júna 2016 zásadným spôsobom zmenila. Právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016 nanovo a v porovnaní s predchádzajúcou úpravou odlišne (prísnejšie) formuluje náležitosti dovolania. Oproti úprave účinnej pred týmto dňom ide ďalej v tom zmysle, že nevyžaduje len to, aby bol dovolateľ zastúpený advokátom, ale aj to, aby už podané dovolanie bolo spísané advokátom (pravda, ak nejde o prípady uvedené v § 429 ods. 2 CSP). Zmyslom tejto právnej úpravy je vytvoriť v civilnom sporovom konaní procesný filter na zjavne neopodstatnené, neprípustné, protirečivé alebo rozporuplné dovolania a zabezpečiť, aby podané dovolanie malo všetky potrebné náležitosti.

10.Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 C.s.p.

11. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku viazanosti dovolacími dôvodmi (§ 440 C.s.p.) dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (pozri napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 3Cdo/42/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 8Cdo/99/2017).

13. Žalobca v dovolaní uviedol, že prípustnosť jeho dovolania vyplýva z § 420 písm. f/ C.s.p., v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017).

15. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

16. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

17. Z hľadiska obsahového (viď § 124 ods. 1 C.s.p.) žalobca v dovolaní nenamieta chyby a nesprávnosti v procese prejednávania sporu (v procedúre jeho vedenia) zo strany odvolacieho súdu, ale naopak zreteľne namieta nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu ako aj nedostatočne zistený skutkový stav veci majúci svoj základ v neobjektívnom hodnotení dôkazov a nevykonaní ním navrhnutých dôkazov.

18. Pokiaľ žalobca v dovolaní namieta, že súdy nevysvetlili dôsledky, prípadne účinky alebo vecné súvislosti niektorých skutočností, z hľadiska obsahového ide o námietku, že napadnuté rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené, prípadne nepreskúmateľné.

19. Namietaná nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou považovaná nie za procesnú vadu konania zakladajúcu prípustnosť dovolania (v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.), ale za tzv. inú vadu konania, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 111/1998). Na tom zotrvalo aj neskoršie zjednocujúce stanovisko R 2/216; obsah spisu nedáva v danom prípade žiadny dôvod pre

uplatnenie druhej vety tohto stanoviska - v dovolaníim napadnutom rozhodnutí sú zreteľne vysvetlené jeho podstatné dôvody.

20.Z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu je dostatočne zrejmé, z akých skutkových zistení vychádzal, k akým skutkovým záverom dospel a na základe čoho a z akých dôvodov na zistenom skutkovom podklade zaujal svoje právne závery (poznámka: najvyšší súd, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, neposudzoval správnosť týchto právnych záverov).

21.Pokiaľ žalobca namieta, že súdy nedostatočne zistili skutkový stav, nezohľadnili dôkazy, prípadne nevykonali dokazovanie zamerané na odstránenie rozporov alebo v údajoch obsiahnutých v spisovom materiáli, ide o námietku, že súdy rozhodli bez dostatočného obstarania relevantných skutkových podkladov. Do 30. júna 2016 ale prípustnosť dovolania nezakladalo ani nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/85/2010, 2Cdo/29/2011, 3Cdo/268/2012, 3Cdo/108/2016, 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011, 7Cdo/38/2012 a pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

22.Dovolací súd vyššie uvedené dopĺňuje poukázaním na záver ústavného súdu, podľa ktorého prípustnosť dovolania nezakladá „prípádny nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaníim napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci (viď m. m. IV. ÚS 196/2014).

23.Na podklade vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 420 písm. f/ C.s.p. prípustné, preto odmietol dovolanie žalobcu podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C.s.p.

24.V dovolacom konaní úspešnému žalovanému najvyšší súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo mu žiadne trovy nevznikli.

25.Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 :0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.